

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

Quæ valeant ad custodiam linguæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

de doctrina Christiana: Minus intelligantur, minus placeant, minus moueant quæ dicantur: vera tamen dicantur & iusta. Hugo de sancto Victore: Cum veritate necesse est vt sermo loquentis dulcedinem habeat: quia sæpe etiam veritas auditori amara efficitur, si aut sine ratione, aut sine dilectione, hoc est, si vel importunè vel impie contra eum proferatur. Verbum dulce multiplicat amicos, & mitigat inimicos. qui sapiens est corde, appellabitur prudens: qui dulcis est eloquio, maiora reperiet. Magis enim proficiunt, qui habent dulcedinem linguæ, quàm qui habent magnam sapientiã in corde. Et notandum quòd sermo noster debet esse purus. Purus sermo, pulcherrimus, firmabitur à Domino. Purus debet esse à falsitate, purus à noxietate proximi, & purus à contumelia Dei.

*In tract. de
instruct. no-
uit. cap. 17.
circa med.
Eccl. 6.
Ibid. 16.*

In quarta parte huius capituli, quatuor quæ multum ad linguæ custodiam valent, enumerantur.

Quatuor sunt, quæ multum valere possunt ad linguæ custodiam. Primum est, quod ante portam oris barræ ponantur. Secundum est, vt porta oris rarò aperiatur. Tertium est, vt aperta porta citò claudatur. Quartum, vt in ea clavis habeatur. Quasi barræ ante portam oris, sunt firma proposita declinandi illas personas, cum quibus per linguã peccare solemus, vel loca illa in quibus habemus occasione peccandi per linguam; Vel tenendi silentium in illis horis, in quibus homo facilius per linguam labitur: vt est hora post sumptionem cibi

& po-

*Pro. 18.**Jacob. 1.**Pro. 10.**Eccl. 4.*

& potus, & alia similia proposita salubria, valentia ad custodiam linguæ. De his barris habetur: Frater qui adiuuatur à fratre, quasi ciuitas firma, & iudicia quasi vectes vrbium. Proposita ex iudicio rationis facta, sunt quasi vectes vel quasi barræ. Rarò aperienda est porta oris, & citò claudenda. Sapiens: Ad summam perfectionem te volo esse breuiloquum, rariloquum, & submissa voce loquentem. Sit omnis homo tardus ad loquendum. Seneca: Tardiloquum te esse iubeo, & propè erit tibi Deus. Idem: Aurem verbis frequentius, quàm linguam accommoda. Sicut multiloquiù frequenter habet peccatum, secundum illud: In multiloquio non deerit peccatum: sic breuiloquium valet ad hoc, vt caueatur peccatum. Triplicem clauem debet habere porta oris. Primam in arca cordis. Secundam in manu Prælati. Et tertiam in manu Dei. Locutionem viri religiosi debet præcedere mentis deliberatio, id est, prius veniat sermo ad lumè quàm ad linguam. Eccles. 5. Ne temerè quid loquaris. Noli citus esse in lingua. Eiusd. 21. Verba prudentum statera ponderabuntur. Sapiens habet os in corde, in cordis scilicet potestate & dispositione: stultus cor in ore. In eodem: In ore factorum cor illorum: & in corde sapientum os illorum. Religiosus etiam antequam loquatur, à Prælato suo licentiã debet petere. Qui nesciente & nolente Prælato ad loquendum portam oris aperit, postquam clauè ei tradidit, fractor templi spiritualis esse videtur, & quasi fur, faciendo clauem contra clauem. Orationem etiam debet ad Deum præmittere, cuius est linguam gubernare

nare: vt linguam regat, ne in ea offendat. In Psal.
Domine labia mea aperies.

*Quinta pars huius capituli, quantum valet claustrale
silentium ad lingua custodiam: bonaq; ex eiusdem
custodia prouenientia lucide ostendit.*

Circa claustrale silentium notandum, quod
pro eius obseruantia zelare multum de-
bent Prelati, qui claustra habent in sua custodia.
Claustrum absque obseruatione silentij, est ve-
lut equus sine freno: Si equis frena in ora mitti- *Iac. 3.*
mus, ad consentiendum nobis, & omne corpus
eorum circumferimus, & cetera. Sessor equi li-
cet cæteris membris eius libertatem concedat,
ori tamen frenum imponit. Sic rector claustri,
frenum silentij debet ori imponere. Absq; fre-
no silentij vana est religio: Si quis putat se reli- *Iacob. 1.*
giosum esse, non refrenans linguam suam, sed
seducens cor suum: huius vana est religio. Reli-
gio absque silentio, est quasi claustrum habens
guerram absque porta, & absq; muro. Memen- *Iob. 40.*
to belli, nec vltra addas loqui. Ori tuo facito o- *Eccl. 28.*
stia. Sicut vrbs patens, & absque muri ambitu: *Pro. 25.*
ita vir qui non potest in loquendo cohibere spi-
ritum suum. Religiosus vir qui non seruat silen- *Iob. 30.*
tium, potest dicere illud: Quasi rupto muro &
aperta ianua irruerunt super me. Silentium, quasi
bestiam crudelem & indomabilem, lingua in- *Iacob. 3.*
clusam custodit: Linguam nullus hominum
domare potest. Foueam obstruit, per quam in- *Pro. 12.*
finiti perierunt: Propter peccata labiorum rui- *Eccl. 14.*
na proximat malo. Beatus qui non est lapsus
verbo ex ore suo. Silentium os claudit, vnde
flamma